

Opis systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym Rzemiosła w Radomiu

1. Cele systemu kontroli wewnętrznej

W Banku Spółdzielczym Rzemiosła w Radomiu funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku;
- 4) zgodności działania banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

2. Rola Zarządu Banku

Do obowiązków Zarządu Banku należy zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej we wszystkich jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku.

Zarząd Banku podejmuje działania zapewniające zachowanie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwą współpracę wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracę ze stanowiskiem ds. zgodności i kontroli wewnętrznej oraz Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. W przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej Zarząd Banku podejmuje działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Zarząd Banku ustanawia kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz ustanawia zasady projektowania, zatwierdzania i wdrażania mechanizmów kontrolnych we wszystkich procesach funkcjonujących w Banku.

W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Zarząd Banku:

- 1) odpowiada za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych;
- 2) odpowiada za opracowanie polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie Radzie Nadzorczej raportów w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności;
- 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości w stosowaniu Polityki zgodności podejmuje działania w celu usunięcia tych nieprawidłowości.

Zarząd Banku, nie rzadziej niż raz w roku, informuje Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia w/w zadań.

3. Rola Rady Nadzorczej Banku

Do obowiązków Rady Nadzorczej Banku należy nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej. W ramach nadzoru nad działalnością Banku Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Zarządu Banku oraz Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz Stanowiska ds. zgodności i kontroli wewnętrznej.

W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych Rada Nadzorcza:

- 1) zatwierdza politykę zgodności banku;
- 2) nadzoruje wykonywanie przez Zarząd obowiązków dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności;

- 3) zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej;
- 4) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.

4. Rola Komitetu Audytu

Do zadań Komitetu Audytu w zakresie obejmującym system kontroli wewnętrznej należy:

- 1) monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem;
- 2) zapoznawanie się ze zidentyfikowanymi krytycznymi i znaczącymi nieprawidłowościami wykrytymi w ramach systemu kontroli wewnętrznej;
- 3) wydawanie opinii dotyczącej corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

5. Schemat kontroli wewnętrznej w ramach struktury organizacyjnej Banku

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach.

Na pierwszy poziom składa się bieżące zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej banku. Celem kontroli realizowanej na Poziomie I jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych.

Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii. Pierwszą linię obrony stanowią: Oddziały i Filie Banku, Zespół Finansowo-Księgowy, Stanowisko obsługi sekretariatu, Stanowisko kadr i obsługi organów banku, Stanowisko administracji, Zespół Produktów Bankowych i Marketingu.

Na drugi poziom składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach/komórkach organizacyjnych. Kontrola realizowana na Poziomie II to czynności kontrolne realizowane niezależne od zarządzania ryzykiem i kontrolą wykonywaną na Poziomie I z zachowaniem zasady braku konfliktu interesów w realizacji czynności kontrolnych. Celem kontroli realizowanej na Poziomie II jest ocena skuteczności mechanizmów kontrolnych na Poziomie I i Poziomie II oraz ocena prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w działalności Banku.

Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania tj.: Stanowisko Zarządzania Ryzykiem i Analiz, Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, Główny Księgowy, Zespół Analiz Kredytowych, Stanowisko Radcy Prawnego, Zespół Informatyki i telekomunikacji.

Na trzeci poziom składa się działalność audytu wewnętrznego który jest realizowany przez niezależną komórkę audytu wewnętrznego umiejscowioną w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Kontrola realizowana na Poziomie III ma za zadanie badanie i ocenę w sposób niezależny i obiektywny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w Banku.

6. Funkcja kontroli

Na funkcję kontroli, o której mowa w art. 9c ust. 2 pkt. 1 ustawy Prawo Bankowe składają się wszystkie mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w banku, niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Wszyscy pracownicy w Banku zaangażowani są w realizację funkcji kontroli, a podział obowiązków i odpowiedzialności nie generuje konfliktu interesów, nadużyć i nie stwarza możliwości powielania błędnie realizowanych działań, dokonywania manipulacji lub zatajania niewygodnych informacji.

Wykrywane w ramach funkcji kontroli nieprawidłowości są raportowane Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej Banku, który podejmuje działania naprawcze i korygujące.

7. Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność komórki do spraw zgodności

Podległe bezpośrednio Prezesowi Zarządu Stanowisko do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej realizuje zadania dotyczące identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności oraz przedstawiania raportów w tym zakresie.

Niezależność w/w Stanowiska zapewniona jest poprzez:

- 1) zatwierdzanie regulaminu funkcjonowania stanowiska przez Zarząd i Radę Nadzorczą;
- 2) zapewnienie pracownikowi bezpośredniego kontaktu z Członkami Zarządu i Rady Nadzorczej oraz uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu, w przypadku, gdy przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej, w tym zapewnianiem zgodności, audytem wewnętrznym lub zarządzaniem ryzykiem;
- 3) powołanie i odwołanie pracownika na stanowisku ds. zgodności i kontroli wewnętrznej za zgodą Rady Nadzorczej;
- 4) funkcjonujący w Banku tryb wynagrodzenia pracownika zatrudnionego na stanowisku ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, który zapewnia niezależność i obiektywizm wypełniania przez niego zadań.

8. Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, dokonywanej przez Radę Nadzorczą

Rada Nadzorcza raz w roku w oparciu o informacje uzyskane od Zarządu Banku, Stanowiska do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej oraz Komitetu Audytu dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej na podstawie kryteriów określonych w Regulaminie kontroli wewnętrznej w BSR w Radomiu.

Na posiedzeniu w dniu 09.05.2025r. Rada Nadzorcza Banku oceniła w formie Uchwały Nr 25/2025 funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej (w tym funkcje kontroli) jako dostosowany do wielkości i złożoności działalności banku, systemu zarządzania ryzykiem oraz struktury organizacyjnej. System kontroli zapewnia skuteczność i efektywność działania banku, wiarygodność sprawozdawczości finansowej, przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w banku oraz zgodność z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

Rada Nadzorcza oceniła adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w 2024 roku jako wystarczającą.

Sporządził: Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej w dniu 16.06.2025r.